Pierwszym krokiem do zwycięstwa jest świadomość własnej siły - (T. Kościuszko).

MAŁOPOLSKI BIULETYN INFORMACYJNY

Rok III. 7 maja 1944 r. Nr 19 (112)

12-go maja 1935 r.

Nie skończyła się jeszcze przewlekła, nieustępliwa walka z najazdem niemieckim, nie skończyła się męka narodu, która kupić ma upragnione odzyskanie wolności, gdy nowe, czarne chmury ciągną ku Polsce od wschodu. Mocarstwa sojusznicze, dla których Polska była do niedawna natchnieniem w walce o prawa ludzkości, zdają się wobec własnych kłopotów usuwać naszą sprawę na dalszy plan, pozostawiając jej rozstrzygnięcie biegowi wydarzeń.

W tym położeniu żywo przychodzą na pamięć tak niedawne jeszcze dzieje, gdy z chaosu poprzedniej wojny zrywaliśmy się po wiekowej niewoli do niepodległego istnienia, gdy z nicości politycznej zarysowywały się dopiero kształty państwa, a mocarstwa zwycięskie z nieufnością i niedowierzaniem przyglądały się naszym poczynaniom, gdy ustalaliśmy nasze granice własnym orężem. Z historią tamtych czasów związana jest nierozłącznie postać J. Piłsudskiego. Jemu, jako Naczelnemu Wodzowi dazonym było zespolić wszystkie najlepsze wartości żołnierskie narodu, — On nas przekonał o tej prawdzie, że w walce o swoje prawa i swoją przyszłość naród może polegać jedynie na własnych siłach że jedynie świadoma wola i uparty czyn dają szanse zwycięstwa, że nie ma tak ciężkich warunków, w których naród, wolność miłujący, miałby prawo zwątpić w swe siły i swoją przyszłość.

Z tych praw historii płynie wielka nauka wobec piętrzących się przed nami zadań. Dlatego 9-ta rocznica śmierci marszałka J. Piłsudskiego bardziej niż kiedykolwiek wiąże nas z ciągłością dziejów ostatniego ćwierćwiecza, bardziej niż kiedykolwiek uprzytamnia nam rolę naszą w przełomowych chwilach dziejowych i naszą odpowiedzialność wobec przyszłości.

To też hołdem żołnierskim, hołdem najgłębszym, jaki możemy dziś złożyć cieniom Zmarłego, będzie największy wysiłek woli, by w sercach naszych wykrzesać onią niezniszczalną siłę ducha, która Jego wiodła ku zwycięstwom i od której cała nasza przyszłość zależy.

Józef Piłsudski mówił: »Hołdowałem od dzieciństwa dumnej zasadzie. Móc to chcieć, lecz chcieć tak, by wszystkie części ciała były skupione w tej woli chcenia, by we wszystkich komórkach mózgu tkwił ten cel, by we wszystkich cząsteczkach krwi ta siła chcenia żyła i trwała«.

„O co walczy Naród Polski".

Pod powyższym tytułem Rada Jedności Narodowej ogłosiła deklarację, stanowiącą zarys określenia celów Polski w obecnej wojnie.

„Dla ostatecznego osiągnięcia zwycięstwa — czytamy we wstępie — potrzebne są dalsze ofiarne, powszechne wysiłki całego narodu, wysiłkom tym towarzyszyć musi pełna świadomość celów tej walki, dla których ponosimy największe w dziejach ofiary".

Poniżej zamieszczamy streszczenie deklaracji. Zebrane w niej zasady dotyczą tylko spraw najgłówniejszych, a służyć mają do pokazania drogi, po której pójdzie w przyszłości Naród Polski.

Podstawowe założenia deklaracji R.J.N.: 1. Trwały pokój międzynarodowy, sprawiedliwość międzynarodowa, zgodna współpraca wolnych narodów dla powszechnego dobra całej ludności.

2. Wolność, całość, suwerenność, siła i bezpieczeństwo oraz zdrowy rozwój wewnętrzny Rzeczpospolitej.

Warunki trwałego pokoju: 1. Wszechstronne rozbrojenie Niemiec na polu militarnym, gospodarczym, politycznym i społecznym, co da się osiągnąć przede wszystkim przez: odebranie niemcom baz strategicznych wypadowych na zachodzie i wschodzie, umiędzynarodowienie portów i żeglugi, zlikwidowanie przemysłu wojennego, międzynarodowa kontrola nad wychowaniem młodzieży i przejawami życia zbiorowego.

2. Nowa międzynarodowa organizacja politycznego współżycia narodów, oparta na zasadach demokratycznych, wyposażona w realną siłę wykonawczą, gwarantującą posłuch dla jej nakazów.

3. Wykluczenie czyjejkolwiek hegemonii w Europie środkowej i południowo-wschodniej, do czego prowadzić ma przede wszystkim łączenie się państw w tej części Europy w związki federacyjne.

4. Polityka zagraniczna Rzczplitej ma opierać się na ścisłym sojuszu z W. Brytanią, Stanami Zjedn. A. P., Francją i Turcją, oraz na współpracy z innymi krajami sprzymierzonymi.

5. Na tych samych zasadach pragnie Polska oprzeć swe stosunki z Unią Sowiecką, pod warunkiem uznania z jej strony integralności przedwojennego terytorium Rzczplitej, oraz zasady nieingerowania w stosunki wewnętrzne.

Granice Państwa Polskiego. 1. Do Rzczplitej winne być włączone: całe Prusy Wschodnie, Gdańsk, klin pomorski między Bałtykiem i ujściem Odry a Notecią, ziemie między Notecią a Wartą i Śląsk Opolski z odpowiednim pasem bezpieczeństwa.

2. Granica polsko-czeska powinna być uregulowana w godnym porozumieniu między Polską a Czechosłowacją.

3. Na wschodzie Polski utrzymana być musi granica, ustalona w traktacie ryskim.

4. Stosunki Polski i Litwy winny być oparte na zasadach jak najbliższego współżycia i współdziałania, przy uwzględnieniu aspiracji narodu litewskiego do niepodległego bytu.

Ustrój polityczny. 1. Odrodzona Rzeczpospolita będzie demokracją parlamentarną o silnej władzy wykonawczej, podlegającej stałej i rzeczywistej kontroli społeczeństwa.

2. Po odzyskaniu wolności zwołany będzie parlament — na podstawie nowej demokratycznej ordynacji — który dokona zmiany konstytucji.

3. Konstytucja sformułuje zasady wolności obywatelskiej, swobody religii, sumienia przekonań politycznych, słowa, druku, zgromadzeń, stowarzyszeń, oraz zasady równości praw obywatelskich przy równości obowiązków i niezależności wymiaru sprawiedliwości.

4. Władze wykonawcze zorganizowane będą na zasadzie: decentralizacji i przekazania maksimum funkcyj administracji państwa szeroko rozbudowanym organom samorządu terytorialnego, gospodarczego i zawodowego, oraz na zasadzie praworządności i odpowiedzialności wobec prawa.

5. Siły Zbrojne Rzeczypospolitej przepojone duchem demokracji i stojące poza polityką, strzec będą zewnętrznego bezpieczeństwa Państwa i Narodu.

Stosunek do innych narodowości. Naród polski uwzględni w całej pełni interesy innych narodowości w granicach Rzczplitej i oprze swój stosunek do nich na zasadzie równouprawnienia politycznego, oraz zapewnienia im warunków rozwoju kulturalnego, gospodarczego w ramach jedności państwowej. Wzamian wymagać będzie lojalności i wierności w stosunku do państwa, życzliwości dla spraw i interesów narodu polskiego.

Ustrój gospodarczy: 1. Państwo dążyć będzie do upowszechnienia własności, oraz do podniesienia dochodu społecznego i sprawiedliwego jego rozdziału.

2. Własność prywatna będzie traktowana nie jako przywilej, lecz jako podstawa do pełnienia zleconych funkcyj społecznych i państwowych. Przemysł kluczowy i przedsiębiorstwa użyteczności publicznej będą upaństwo-

wione lub uspołecznione, zależnie od potrzeb ogólno-narodowych.

3. Państwo pełnić będzie funkcje kierownicze i kontrolne celem zapewnienia realizacji planów gospodarczych.

4. Gospodarka planowa dążyć będzie do: odbudowy warsztatów pracy, rozbudowy przemysłu krajowego, pełnego i celowego zatrudnienia sił roboczych, wyrównania poziomu gospodarczego Polski z Zachodem.

5. W okresie przejściowym państwo przyjmie pod zarząd, przy współudziale czynnika społecznego, zakłady zarządzane przez okupanta, własność po — niemiecką i bezpańską.

Ustrój rolny. 1. W celu zabezpieczenia przebudowy struktury rolnej, państwo przejmie prywatne obszary ziemi ponad 50 ha.

2. Z zapasów ziemi będą tworzone pełnorolne i jednorodzinne gospodarstwa chłopskie (8 — 15).

3. Lasy zostaną upaństwowione.

4. Państwo roztoczy opiekę na całokształt gospodarki rolnej celem podniesienia dobrobytu i kultury wsi. Nadmiar ludności wiejskiej zostanie skierowany do pracy w przemyśle, w spółdzielniach itp.

Ustrój społeczny: 1. Celem polityki społecznej będzie pełne wyzwolenie człowieka pracy przez stopniowe zatarcie różnic między pracą samodzielną a zależną. Zależność pracownika najemnego nie będzie środkiem władzy człowieka nad człowiekiem. Praca będzie funkcją społeczną, prawem i obowiązkiem.

2. Zniesiony będzie rozdział między pracą umysłową a fizyczną.

3. Pracownik, zorganizowany w związkach zawodowych i w samorządzie pracy, będzie uczestniczył w planowaniu społecznym i gospodarczym, w nadzorze i kontroli nad podziałem dochodu społecznego.

4. Powołane będą rady zakładowe w zakładach pracy.

5. Wzmożenie reglamentacji w zbiorowym prawie pracy zapewni sprawiedliwość płac.

6. Upowszechnienie ubezpieczeń społecznych i ich realność stanowić będzie dalsze ogniwo w dążeniu do sprawiedliwości społecznej.

7. W okresie przejściowym zorganizowana będzie pomoc (lecznicza, żywnościowa, odzieżowa, mieszkaniowa i tp.) dla najszerszych warstw dotkniętych klęską wojny, szczególnie roztoczona zostanie opieka nad dziećmi i młodzieżą.

Kultura i oświata. 1. Rozbudowa sieci szkolnictwa i bezpłatne kształcenie niezamożnych.

2. Pomoc dla kształcącej się młodzieży, zwłaszcza chłopskiej i robotniczej, gwarantująca jej równy start życiowy, oraz zapewnienie warunków kształcenia jednostkom zdolnym.

3. Uspołecznienie i upowszechnienie kultury.

4. Samorząd kulturalno-oświatowy.

„Dokonanie tego olbrzymiego dzieła będzie możliwe tylko wtedy, gdy Polska uzyska należne jej ramy terytorialne, kiedy będzie silna i mocna".

Akcja polska.

KOMUNIKAT NR 5 D-twa A. K. z dn. 26 IV 44 donosi o akcji naszych oddziałów na Wołyniu, walczących od dnia 9 IV na płn.-zach. od Włodzimierza. Wskutek wycofania się wojsk sow. na wschodni brzeg Turii zostały one w dniu 16 IV odcięte i otoczone w rej. lasów między Zamłyniem a Kładniowem. Po 5-dniowych ciężkich walkach z przeważającym nplem, w całkowitym okrążeniu, pod silnym ogniem artylerii i bombardowaniem z powietrza, oddziały nasze przebiły się w nocy 20-21 IV 44 r. przez pierścień niemiecki. Zadały one nplowi poważne straty w zabitych i rannych, biorąc 30 jeńców, zdobywając 12 ckm i wiele innej broni. Poległ w tych walkach d-ca grupy bojowej ppłk Oliwa.

W MAŁOPOLSCE w dalszym ciągu akcji bojowej na komunikacje npla oddziały nasze niszczyły linie kolejowe na odcinkach Lwów-Stryj, Lwów-Sam-

bor i Lwów-Przemyśl, powodując wykolejenie 5-ciu pociągów ewakuacyjnych i zaopatrzeniowych oraz dłuższą przerwę w ruchu.

STARACHOWICE. Oddział partyzancki A. K. w liczbie ok. 80 ludzi zaatakował nocą składy broni i amunicji w Starachowicach. Składy częściowo opróżniono, częściowo spalono. Po dokonaniu tego zadania i wycofaniu się w lasy, oddział został otoczony przez batalion SS i żandarmerię. Wezwany na pomoc komendant sąsiedniego obwodu przybył z odsieczą.

DYWERSJA przeciwbrankowa. W okresie od 7-14 IV 44 r. zniszczono akta urzędu pracy w Otwocku, Jeziernie, Wilanowie, Falenicy i Piasecznie. W związku z likwidacją aktów warszawski urząd pracy przewiduje przeniesienie wszystkich oddziałów prowincjonalnych do Warszawy. W Piasecznie w czasie akcji zginął kierownik urzędu pracy Schmitt. Kierownik takiegoż urzędu w Otwocku na drugi dzień po napadzie zastrzelił na ulicy 2 młodych ludzi, gdyż mu się zdawało, że rozpoznaje sprawców napadu. Jego władze zwierzchnie osądziły, że wydał sam na siebie wyrok śmierci i skwapliwie udzieliły mu urlopu.

— — —

Nakazy chwili.

TYLKO JEDNA ARMIA JEST ZBROJNYM RAMIENIEM NARODU POLSKIEGO. Na początku okupacji różne ośrodki polskiej walki podziemnej tworzyły organizacje wojskowe do walki z okupantem. Ale już w 1939 r. był wyznaczony przez Naczelnego Wodza Komendant Sił Zbrojnych w Kraju, który opierając się na najlepszej grupie wojskowej, doprowadził do zcalenia wszystkich najważniejszych organizacyj wojskowych na ziemiach polskich w jedno wojsko. Tak powstała Armia Krajowa, licząca setki tysięcy żołnierzy i jest silnym ramieniem zbrojnym Narodu Polskiego. W Armii Krajowej znajdują się ludzie ze wszystkich środowisk społecznych narodu, ze wszystkich grup politycznych, stojących na stanowisku niepodległości i całości Państwa Polskiego. Armia Krajowa łącznie z formacjami naszych wojsk w Anglii, we Włoszech i na Bliskim Wschodzie stanowi Polskie Siły Zbrojne, które pod dowództwem Naczelnego Wodza i zwierzchnictwem Rządu Polskiego walczą o niepodległość, całość i rozszerzenie granic Polski. Obowiązek obywatelski służby wojskowej można spełnić tylko w szeregach Polskich Sił Zbrojnych na emigracji i w Armii Krajowej.

Powoływanie lub uznawanie przez grupki polityczne skupiające się w tak zwanej Centralizacji Stronnictw Demokratycznych, Syndykalistycznych i Socjalistycznych nowej organizacji wojskowej pod nazwą Polskiej Armii Ludowej jest czynem destrukcyjnym w dziedzinie wojska polskiego i musi być potępione. Musi być również potępiona t. zw. Armia Ludowa, bojówka komunistyczna PPR i jej nadbudówki Krajowej Rady Narodowej. I Armia Ludowa i Polska Armia Ludowa są bojówkami partyjnymi, które chcą szkodzić całości Armii Krajowej, stojącej na straży interesów całego Narodu Polskiego.

OSTRZEGAMY PRZED PODSTĘPEM NIEMIECKIM. Niemcy ponownie wzywają rodziny żołnierzy polskich, walczących we Włoszech, do pisania do tych żołnierzy listów i przesyłania pod wskazanym adresem w Gońcu Krakowskim. Ostrzegamy, że listy te będą użyte dla celów propagandy niemieckiej a mogą również spowodować przykre skutki dla piszących.

PROWOKACJA. Do szeregu osób listami zwykłymi pocztą propaganda niemiecka przed kilku miesiącami rozesłała różne odezwy. Obecnie wiele osób otrzymało również pocztą pismo o charakterze konspiracyjnym p. t. „Informator". Ostrzegamy, że może to być prowokacja.

SPRAWY POLSKIE NA OBCZYŹNIE.

NACZELNY WÓDZ GEN. K. SOSNKOWSKI wysłał do żołnierzy A. K. następujący telegram: »II-gi Korpus W. P. za moim pośrednictwem przesyła z frontu włoskiego gorące pozdrowienie żołnierzom A. K. oraz zapewnia, że jest ona dla Korpusu natchnieniem do walki. Miłość Ojczyzny, którą Korpus jest przepojony jest uczuciem silniejszym od największych przeszkód na drodze do połączenia się z braćmi w Kraju«. — Nacz. Wódz K. Sosnkowski, gen. broni.

Z PRAC RZĄDU. Dnia 23 IV p. prezydent przyjął przedstawicieli polsk. ruchu podziemnego, którzy ostatnio przybyli do Londynu z Polski. — Prem. Mikołajczyk odbył 26 IV konferencję z min. Stetiniusem, poczem Stetinius miał rozmowę z Beneszem.

Min. Stańczyk na czele pol. delegacji bierze udział w konferencji Międzynarod. Biura Pracy. Wydał on oświadczenie w którym wyraża nadzieję, że organizacja pracy musi stworzyć to, o co wszyscy walczymy: wolność i lepszą przyszłość. »Wierzę, że po tej wojnie nastąpi trwały pokój, oparty o planową gospodarkę i sprawiedliwy podział dóbr«.

LOTNICTWO. W związku z podpisaniem pol.-ang. umowy lotniczej, dotychczasowy polski inspektorat lotnictwa został przemianowany na Dowództwo Pol. Sił Powietrznych, a dotychczasowy inspektor będzie nosił odpowiedni angielski tytuł d-cy Polskich Sił Powietrznych. Zaraz też pol. lotnictwo zostało zaopatrzone w »Lancastry«, ciężkie bombowce. Pierwszy nasz Dywizjon Bombowy ziemi mazowieckiej brał udział w nalocie na Rouen z 18 — 19 IV, w czasie którego stwierdzono, że niemcy umyślnie oświetlają rakietami dzielnice mieszkaniowe, by je narazić na zniszczenie, zamaskować cele wojskowe, a całość akcji npla wyzyskać odpowiednio w propagandzie...

W Szkocji otwarto IV wyższy kurs pol. wyższej szkoły wojennej.

WE WŁOSZECH d-ca VII armii bryt. był na inspekcji dywizji polskiej i wyraził swe uznanie dla sprawności i dzielności żołnierza polskiego. Na pierwszy plan wysuwa się praca saperów, którzy ogromnym nakładem sił dokonując umocnień i obwarowań naszych daleko wysuniętych placówek, powodują że nasze straty są obecnie minimalne.

RÓŻNE. W Londynie zmarł członek Rady Narodowej Tad. Kiełpiński. — Na uniwersytecie w Oxfordzie odbyło się uroczyste otwarcie wydziału prawa polskiego w obecności prez. Raczkiewicza i prem. Mikołajczyka.

Prasa nowojorska i ang. poświęcają sporo miejsca rocznicy walk w ghecie warszawskim. Prem. Mikołajczyk wysłał do federacji żydów pol. w W. Brytanii serdeczną depeszę. — Równocześnie toczy się niemiły proces przeciwko kilkudziesięciu żydom dezerterom z armii polskiej. Przechodzą oni do armii ang., jednakowoż Anglia oświadczyła, że więcej ludzi opuszczających armię pol. nie przyjmie.

»Związek Patriotów« w Moskwie przystąpił do opiekuńczej działalności wobec Polaków w Rosji, obejmując już podobno 250 tys. »uchodźców«. Jest po raz pierwszy oficjalne przyznanie się Moskwy do popełnionej przez nią wielkiej zbrodni porwania i wywiezienia setek tys. obywateli obcego państwa na nędzę i poniewierkę. Zdaje się, że ta »opieka« lokalizuje się koło wyszukiwania kandydatów do dwu nowych »dywizji polskich«.

Dzień 3 maja został ogłoszony dniem polskim i świętem w stanie New York Dewey, obowiązuje flagowanie.

„Najwyższa moc i wola narodu są nierozdzielne. Naród z najwyższą wolą, bez najwyższej mocy byłby podobny do człowieka — paralityka. Naród z najwyższą mocą bez najwyższej woli byłby podobny do człowieka głupiego".

(Stanisław Staszic).

Kraj i Małopolska.

Zaznacza się dalszy wzrost niebezpieczeństwa na odcinku polsko-ukraińskim. Już w Przemyskim notowano kilkanaście morderstw i rabunków. W Drohobyckim z 10-11 IV 44 r. zrabowano wieś Wołoszczę, padło 25 Polaków. Napastnikami byli dezerterzy dyw. SS. i miejscowi Ukraińcy. W Krakowie miało miejsce kilkanaście napadów rabunkowych na sklepy i mieszkania, odpartych przez ludność polską.

Lwów jest nadal pod znakiem nalotów sow. i ewakuacji. Niemcy i Ukraińcy ewakuowali się już (gub. Wachter mieszka pod Sanokiem), biura dystryktu przeniesiono tamże. Ludność polską kieruje się na pierwszy etap do Tarnowa. Ruch wojsk niem. we Lwowie zamarł. Straty wskutek nalotów są znaczne, m. in. poważnie uszkodzona „panorama racławicka".

Niemiecka polityka dotychczas ułatwia akcję terrorystyczną ukr. Gub. Wächter odmówił uznania pol. samoobrony i doradzał cynicznie, aby młodzi „chronili" się na roboty do Rzeszy, a starzy grupowali się po miastach. Mord dokonany przez dywizje SS Ukr. w Hucie Pieniackiej przypisuje się „partyzantom sow.

ZARZĄDZENIA EWAKUACYJNE objęły w coraz szybszym tempie: Lubelszczyznę, nawet Siedlce i Sokołów. Władze i urzędy niem. z Warszawy mają być kierowane do Gdańska i Prus Wsch., a ludność pol. do Wielkopolski. Pospiesznie ewakuuje się Brześć, także z ludności polskiej.

KAINOWE ZBRODNIE. Na Wileńszczyźnie w niektórych rejonach ginie co tygodnia kilku Polaków z rąk bolszewików. Wedle wiadomości znalezionych w papierach szefa wyw. sow. w rejonie Lida zlikwidowano kilkuset Polaków i jeszcze raz tyle miało być straconych po wkroczeniu wojsk czerwonych. Współpracują z nimi w mordowaniu Polaków bandy PPR (denuncjacje w Wasiliszkach kilku działaczy pol., zabicie w gm. Nieciecz 2 Polaków, planowanie na 20 II 44 r. wymordowania ok. 100 Polaków i rozbicia oddziałów AK). W Lublinie wywiad PPR sporządza czarne listy konfidentów niem., zamieszczając na nich również naszych żołnierzy.

— — —

Przegląd polityczny.

HISZPANIA STOSUJE SIĘ DO ŻĄDAŃ ANGLOSASKICH. W dniu 2. V. min. Eden oświadczył, że rząd hiszpański przyjął żądanie Ameryki i Anglii w sprawie ścisłego przestrzegania neutralności, a mianowicie: 1) Hiszpania ograniczy wywóz wolframu do Niemiec do 20 ton w maju i czerwcu i 40 ton w lipcu. 2) Wycofa swe oddziały z frontu wschodniego. 3) Będzie zwinięty generalny konsulat niemiecki w Hiszpanii. 4) Hiszpania wysiedli ze swych terenów wszystkich agentów niemieckich. 5) Internowane w Hiszpanii okręty włoskie będą zwolnione. Ameryka i Anglia natomiast wznowią dostarczanie Hiszpanii nafty. Wstrzymanie dostaw chromu przez Turcję i wolframu przez Hiszpanię uderzy mocno w przemysł niemiecki. Duże ustępstwa Hiszpani świadczą o rychłej klęsce Niemiec.

KONFERENCJA PREMIERÓW DOMINIALNYCH W. BRYTANII. Konferencja premierów Afryki Południowej, Australii, Kanady i Nowej Zelandii rozpoczęła się w dniu 1 maja br. pod przewodnictwem prem. Churchilla. Konferencja poświęcona zagadnieniom wojennym i sprawom przyszłego pokoju.

AMERYKAŃSKI PODSEKRETARZ STANU STETINIUS po odbytych konferencjach w Londynie z rządami narodów sprzymierzonych gdzie przeprowadził również rozmowy i z rządem polskim, interesując się szczególnie działalnością partyzantcką Armii Krajowej i stosunkami polsko-sowieckimi, udał się do Północnej Afryki celem

przeprowadzenia konferencji z przedstawicielem politycznym i wojskowym Stanów Zjednoczonych.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA PRACY. W Filadelfii w Stanach Zjednoczonych rozpoczęła się konferencja Międzynarodowego Biura Pracy. Bierze w niej udział około 400 delegatów. Ogólnym celem konferencji jest nakreślenie planu takiego przejścia od wojny do pokoju, aby uniknąć wstrząsów i katastrof gospodarczych. Na konferencję każde państwo delegowało 1 przedstawiciela robotników, 1 przedstawiciela pracowników umysłowych i delegata rządu. Polskę reprezentuje: min. Stańczyk, p.p. Haller i Adamczyk. Przedstawiciele Argentyny nie zostali dopuszczeni na konferencję ze względu na ustrój faszystowski tego państwa, gdzie związki zawodowe nie mają głosu.

PAŃSTWA NEUTRALNE A ALIANCI. Na wezwanie W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych, w sprawie zaprzestania sprzedaży Niemcom artykułów, służących celom wojennym. Szwecja oświadczyła, że handlu swego nie wstrzyma. W Ameryce wywołało to wielkie niezadowolenie. Natomiast Turcja wstrzymała u siebie wywóz chromu, który szedł w dużej ilości do Niemiec. Anglia jako sojuszniczka Turcji będzie otrzymywała chrom.

Z FINLANDII. Rząd fiński ogłosił odrzucenie noty sowieckiej o warunkach pokoju, która według oświadczenia fińskiego rządu ze względów technicznych jest nie do przyjęcia. Moskwa wysłała nowe ostrzeżenie do Finlandii, aby zaprzestała udzielać jakiej kolwiek pomocy niemcom.

Działania wojenne.

Na frontach europ. trwała w ub. tygodniu w dalszym ciągu pauza w działaniach lądowych zarówno w Rosji, jak i we Włoszech, połączona jednak ze wzmożoną działalnością lotn. na zach. oraz z obustronnymi koncentracjami wojsk na froncie wsch. Ofenzywa lotn. na zach. Europy była kontynuowana z niesłabnącym rozmachem. W nocy z 26 na 27 kwietnia RAF. atakowała szereg objektów w Niemczech zach. i we Francji, w pierwszym rzędzie Essen, na które zrzucono dwa tysiące ton bomb, oraz fabryki łożysk kulkowych w Schweinfurcie. W ciągu doby działało ogółem 5000 samolotów sojusz. — W nocy z 27 na 28 RAF. zrzuciła na Friedrichshafen 1100 ton bomb. Z 28 na 29 został wykonany pierwszy nalot nocny RAF. na Oslo. Celami były zakłady lotn. W dn. 29 ub. miesiąca 1000 ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną 1000 myśliwców wykonało nalot na Berlin. — W dniu 1 maja 3000 samolotów sojusz. wszelkiego typu atakowało cele npl. we Francji, Belgii i Niemczech. — Nader wymowne są dane, przytoczone w sprawozdaniu z działalności lotnictwa anglo-ameryk. za miesiąc kwiecień. W tym miesiącu lotn. ameryk., stacjonowane w W. Brytanii, oraz Morza Śródz. zrzuciło na tereny npl. 38.000 ton bomb, a zarazem zniszczyły na ziemi i w powietrzu około 1700 myśliwców niem., t. zn. znacznie więcej, niż wynosi bież. produkcja miesięczna fabryk lotn. niem. W okresie tym lotn. ameryk. straciło niecałe 3% swych eskadr bombardujących, mianowicie 537 bombowców, oraz nieco ponad 1% swych eskadr myśliwskich, mianowicie 191 myśliwców. Ciężkie bombowce RAF. wykonały w ciągu kwietnia 11 nalotów nocnych, zrzucając na Niemcy i tereny okup. 34.000 ton bomb.

NA FRONCIE ROS. również dominującą cechą są wzmożone naloty lotn. ros., które ponownie dwie noce z rzędu atakowało koncentracje niem. w okręgu Lwowa, ponadto zaś węzły kolej. na Łotwie i Białej Rusi. Podkreśla się, że Rosjanie osiągnęli trzy cele swej ofenzywy zimowej, mianowicie wyswobodzenie Leningradu, Ukrainy, oraz kolei Leningrad-Odesa. Jeśli chodzi o przy-

szłość, to wznowienie ofenzywy ros. będzie niewątpliwie uzależnione od warunków atmosferycznych i w związku z tym oczekuje się, że najwcześniej nastąpi natarcie w kier. Rumunii, następnie w kier. Polski, a na ostatku w rej. bałtyckim. W toku przygotowań do działań wojsk. na południu rząd ros. zawarł układ z Czechosłowacją, przewidujący przekazanie komisarzowi rządu czechosłowackiego administracji cywil. na wyswabadzanych terenach czechosłowackich, jak również organizowanie czechosłowackich formacyj wojsk., zastrzegając zarazem dztwu ros. naczelne kierownictwo działań wojennych i jurysdyksję wojskową.

NA FRONCIE ŚRÓDZIEM. w dalszym ciągu intenzywna działalność lotn. koncentrująca się coraz bardziej na npl. bazach zaopatrz. i ośrodkach produkcji na płn. Włoch, w pierwszym rzędzie Genui, Spezia i Livorno. Z działań wojsk. należy wymienić śmiały raid bryt. na Kretę, w czasie którego został uprowadzony gen. niem., dowodzący stacjonowaną tam XXII-gą dywizją grenadierów pancer. Lotn. sojusz. na Bliskim Wschodzie wykonało w kwietniu 40.000 lotów indywidualnych, tracąc 282 własne samoloty. Dziewięć bryt. łodzi podwod. zatopiło na Morzu Śródz. 22 statki niem. oraz uszkodziło 7 dalszych.

W JUGOSŁAWII armia gen. Tito rozszerza coraz więcej zakres swych działalności licząca już 300.000 ludzi, atakując na terenie samej Austrii, m. in. pod Villach, z drugiej zaś strony przenikają w głąb Macedonii, gdzie zajęła miejscowość Kratowo (na wsch. od Skoplic), okup. przez Bułgarów.

NA OCEANIE SPOKOJNYM ofenzywa anglo-ameryk. postępuje. Ameryk. siły zbrojne wykonały największą ze wszystkich operacyj na tym terenie, lądując na 600 km. na wschód od najbliższych pozycyj sojusz. znajdujących się w zdobytych przez Australijczyków portach Madang i Alexishaven, mianowicie w porcie Hollandia w Nowej Gwinei. W ten sposób 100.000 oddz. japon. między Nową Gwineą a Nową Brytanią zostało zupełnie odciętych. Równocześnie główna baza japon. Truk w archipelagu Karolinów jest zagrożona manewrem kleszczowym od strony Nowej Gwinei z południa oraz wysp Marshall'a od wschodu. Zarazem została zapoczątkowana akcja w części połud. wsch. atakiem potężnej formacji ang. floty z jej baz w Cejlonie, która zbombardowała bazy japon. na płn. zach. Sumatry. Ta ostatnia operacja pozostaje w związku z działaniami woj. w Birmie, gdzie udaremniono japon. dywersję na połud. odcinek półwyspu w rej. Arakan, mającą na celu z jednej strony udaremnienie przygotowywanych morsko-powietrz. operacyj anglosaskich przeciw połud. bazom japon. w Birmie, z drugiej zaś strony odciągnięcie sił sojusz. z Birmy płn. i przecięcie połączeń z zach. Chinami, a to drogi z Ledo przez Himalaje, budowanej mimo fantastycznych trudności terenowych z prawdziwie ameryk. rozmachem pod kierownictwem konstruktora sławnej autostrady przez Alaskę.

— — —

FUNDUSZ prasowy 2.150 zł. — 200 Róża, Sokół, Morze — 100 Franciszek, Kicia i Musiu, Bramka, Młotek, Kleparz, Barbara — 50 Paź, Kantek, Żelazny K, ZK, Gotowy, XZ, Bogumiła, Korek, Barbara, Słodka, Sęp I. — 40 Bezimienny — 30 Firlej, Inwent, Szczur, Cap — 20 Murarz, Twardy, Rózia, Milutka, Rodaczka, Szarotka J, Biały Orzeł, Szarotka, Kot, Stefan — 10 Firlej, Inwent, Szczur, Cap — X: Paczka papieru (500 ark.) — Jurek: Koperty, matryce, farby, ołówki.

FUNDUSZ im. gen. Sikorskiego 950 zł. — 400 Maciej — 200 Satyr — 140 Trójka — 100 Bogumiła — 60 ZK — 50 Żelazny K, Trzynastka.

FUNDUSZ specjalny 400 zł. — 250 Przylasek — 100 Wiśnie — 50 Jahehe.

KW
ZW